

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
Β' ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
07/10/2018
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Ο συντάκτης του κειμένου αναφέρεται στη σημασία του ελεύθερου χρόνου. Ειδικότερα, επικαλούμενος απόψεις πνευματικών ανθρώπων, τον ταυτίζει με την ευτυχία, εφόσον ο άνθρωπος τον διαχειρίζεται σωστά. Διαπιστώνει όμως, ότι σήμερα συρρικνώνεται ποιοτικά και ποσοτικά, γι αυτό απαιτείται η προσπάθεια για να διασφαλιστεί μέσω των ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων που οδηγούν στην ολοκλήρωση. Για την επίτευξη αυτού του στόχου και την αποφυγή των επικίνδυνων μορφών διασκέδασης απαιτείται η αγωγή από την οικογένεια και το σχολείο. Βέβαια, αναγνωρίζει ότι και η διασκέδαση επιτελεί ένα θετικό ρόλο στη σύγχρονη ζωή αλλά υπερτερούν οι ποιοτικές επιλογές που συνάδουν με τις προσωπικές αξίες. (96 λέξεις)

B1.

α	Λάθος
β	Σωστό
γ	Σωστό
δ	Λάθος
ε	Σωστό

B2.

Τρόπος ανάπτυξης	
A. ορισμός	Με τη λέξη «ορίζεται» δίνει την ερμηνεία του ελεύθερου χρόνου.
B. παραδείγματα	Επιβεβαιώνει τον ορισμό με την παράθεση απόψεων πνευματικών ανθρώπων. Ως φράση διαρθρωτική: <i>Ενδεικτικές είναι και οι τοποθετήσεις</i>

B3.

Με τον τρόπο αυτό επιβεβαιώνει τη θέση της και προσδίδει κύρος στην τοποθέτηση που κάνει για τον ελεύθερο χρόνο. Η αναφορά σε αυθεντίες καθιστά το κείμενο πιο έγκυρο και αξιόπιστο και αποδεικνύει την ευρυμάθεια της συντάκτριας.

B4.α.

«Ουτοπία»	Παραθέτει τον τίτλο έργου
<i>Πώς μπορούμε, λοιπόν, να αξιοποιήσουμε στο μέγιστο ένα τέτοιο αγαθό το οποίο έχει απασχολήσει στους καιρούς τόσες σημαντικές προσωπικότητες;</i>	Ερωτηματικό για να προσδώσει αμεσότητα. Λειτουργεί μεταβατικά δίνοντας το θέμα που θα διαπραγματευτεί στη συνέχεια.

β. Εξασφαλίζει αμεσότητα, προσδίδει συλλογική διάσταση στο θέμα, ταυτίζεται πομπός και δέκτης καθώς ο ελεύθερος χρόνος είναι ένα ζήτημα που προβληματίζει τον σύγχρονο άνθρωπο.

B5.

ευκαιρία	δυνατότητα
αποτρέπει	αποθαρρύνει
κατανοήσει	συνειδητοποιήσει
συνετό	λογικό
γνήσια	αληθινή
στείρες	άγονες
διέπουν	καθορίζουν, χαρακτηρίζουν
σημαντικά	καθοριστικά
απαραίτητη	αναγκαία
προσβάσιμος	προσιτός

Γ. Παραγωγή λόγου

Επικοινωνιακό πλαίσιο	άρθρο
Περίσταση	Ιστοσελίδα σχολείου
Χρήση γ' προσώπου	Αντικειμενικό και απρόσωπο ύφος

Ζητούμενα

Z1: σημασία του ελεύθερου χρόνου για τον μαθητή
Z2 : τρόπος διασφάλισης από το σχολείο

Τίτλος:

Μαθήματα... ελεύθερου χρόνου

Πρόλογος

Αφορμή από επικαιρότητα	Διαβούλευση για αλλαγή στο εκπαιδευτικό σύστημα, προβληματισμός για τις υποχρεώσεις που θα έχουν οι μαθητές και για τη συρρίκνωση του ελεύθερου χρόνου
Θέμα	Η σημασία του και ο ρόλος του σχολείου

Κύριο θέμα

Z1: σημασία του ελεύθερου χρόνου για τους μαθητές

Σημείωση : Δεν αρκεί μία γενικόλογη αναφορά στα θετικά του ελεύθερου χρόνου. Στην ανάπτυξη πρέπει να γίνει σαφής αναφορά στην ηλικία και στην ιδιότητα του μαθητή. Βρίσκεται στην ηλικία που έχει ιδιαιτερότητες (ψυχικές, κοινωνικές, βιολογικές) αλλά και έχει την ιδιότητα του μαθητή που επιβαρύνει την καθημερινότητά του (υποχρεώσεις, απαιτήσεις)

Βιολογικά: Είναι σε φάση ανάπτυξης οπότε είναι αναγκαίος ο χρόνος της ανάπαυσης και της εκγύμνασης. Η καταπόνηση του μαθητή είναι μεγάλη και οι ανάγκες για σωματική

εκτόνωση και ξεκούραση ακόμα μεγαλύτερες. Απαλλάσσει από την ένταση, την ανία, την πλήξη και την αλλοτρίωση, καταστάσεις στις οποίες οδηγεί η καθημερινή εργασία. Ο ελεύθερος χρόνος μπορεί να διατεθεί για εξωσχολική απασχόληση και ατομική δημιουργία, δραστηριότητες που αποφορτίζουν το άτομο από την ένταση και τη μονοτονία της καθημερινότητας. Δίνει τα περιθώρια να καλλιεργήσει τα ταλέντα και τις κλίσεις του. Διοχετεύει τη δημιουργικότητά του. **Δημιουργικά:** Αναζητούν τις κλίσεις τους, έχουν όνειρα, έχουν ικανότητες που θέλουν χρόνο και χώρο έκφρασης, επιδιώκουν την αυτονομία.

Κοινωνικά: Βρίσκονται σε φάση κοινωνικοποίησης και αναζήτησης κοινωνικής ταυτότητας. Έχουν την ανάγκη της κοινωνικής αποδοχής και καταξίωσης, επενδύουν στις κοινωνικές σχέσεις. Το σχολείο πολλές φορές δεν αφήνει το περιθώριο δημιουργίας σχέσεων. Συμβάλλει στην κοινωνικοποίηση του ατόμου, γιατί μπορεί να διαθέσει τον ελεύθερο χρόνο του σε κοινωνικές δραστηριότητες. Έχει την ευκαιρία να σπάσει τα δεσμά της απομόνωσης και του ατομικισμού. Είναι μια φυγή από την αποξένωση και τον ατομικισμό.

Ηθικά: Είναι ιδεολόγοι και θέλουν να υπηρετούν τις αξίες και τα ιδανικά τους. Συντελεί στη συγκρότηση της προσωπικότητας. Το άτομο αναπτύσσει πνεύμα συνεργασίας, άμιλλας και ομαδικότητας και καλλιεργεί τις ψυχικές του αρετές. Στρέφεται προς τον συνάνθρωπο και συνειδητοποιεί την αξία του ανθρωπισμού. Αντλεί υγιή πρότυπα. Επιλέγει ηθικές αξίες για την αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου π.χ. οικογένεια, φιλία.

Συναισθηματικά: Έχουν αυξημένες ανάγκες έκφρασης, είναι παρορμητικοί, αναζητούν ψυχικά ερείσματα. Συμβάλλει στην ψυχολογική ισορροπία του ατόμου, γιατί του δίνει τη δυνατότητα να απαλλαγεί από το άγχος, την εσωστρέφεια, την απομόνωση και να συνάψει διαπροσωπικές σχέσεις με άτομα που βρίσκονται έξω από το χώρο εργασίας του. Τα ταξίδια κοντά στη φύση και άλλες μορφές ψυχαγωγίας θα του επιτρέψουν να ξεφύγει από την καθημερινότητα, θα το ηρεμήσουν. Βιώνει συναισθήματα χρήσιμα για την ψυχική υγεία.

Πνευματικά: Είναι στη φάση των πνευματικών αναζητήσεων, δεν αρκούνται στα μαθήματα, έχουν ανησυχίες, θέλουν ενημέρωση. Δίνεται η δυνατότητα για ευρύτερη πνευματική και πολιτιστική καλλιέργεια. Το άτομο έχει την ευκαιρία για προβληματισμό, ενδοσκόπηση και ενασχόληση με τις τέχνες και τα γράμματα. Η λογοτεχνία, το θέατρο και οι άλλες μορφές τέχνης δίνουν νέα διάσταση στη ζωή, αναβαθμίζουν την ποιότητά της και γεμίζουν τον άνθρωπο με νέες παραστάσεις και γνώσεις. Διευρύνει τους πνευματικούς ορίζοντες, αποκτά γνώσεις και εμπειρίες, έχει την ευκαιρία να ενημερωθεί.

Μεταβατική: συνεχίζει να είναι ζητούμενο ο ελεύθερος χρόνος για τον νέο. Αδιαφορία πολιτείας που αποδεικνύεται από τα νομοσχέδια για την παιδεία. Και όμως το σχολείο θα μπορούσε να είναι ο θεματοφύλακας του ελεύθερου χρόνου.

Z2: ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει το σχολείο για την αξιοποίησή του

Να προβλέπει στα αναλυτικά προγράμματα και να δημιουργεί προϋποθέσεις, ώστε οι νέοι να εκφράζουν τις κλίσεις και τις δεξιότητές τους. Να καλλιεργεί τις κλίσεις και τις δεξιότητες του νέου παρέχοντας ερεθίσματα.

Να μην έχει υπερβολικές απαιτήσεις, να περιορίσει τις εξετάσεις και τον όγκο της ύλης των μαθημάτων. Επίσης να είναι σε θέση να καλύπτει τις ανάγκες σε μαθησιακό επίπεδο ώστε να μην είναι αναγκαία η παραπαιδεία.

Να παρέχει χώρους και ευκαιρίες μέσα στο σχολικό περιβάλλον, να είναι προσιτοί οι χώροι του σχολείου μετά το πέρας του προγράμματος.

Να καλλιεργεί την αγάπη για το βιβλίο με καλογραμμένα διδακτικά εγχειρίδια και ενημέρωση για κατάλληλα αναγνώσματα, να φέρνει τους νέους από νωρίς σε επαφή με τις καλές τέχνες και συμβάλλει στην αισθητική αγωγή τους, να οργανώνει επισκέψεις σε μουσεία και σε άλλου είδους πολιτισμικές δραστηριότητες (συναυλίες, θεατρικές

παραστάσεις) αξιοποιώντας και τον θεσμό των εκδρομών και τις ευκαιρίες που παρέχει η τοπική κοινωνία.

Διοργάνωση αθλητικών δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της φυσικής αγωγής.

Ζητούμενο η **βιωματική μάθηση**.

Να προσφέρει υγιή πρότυπα.

Επίλογος: ο ελεύθερος χρόνος και η αξιοποίησή του είναι ζήτημα αγωγής, ένδειξη πολιτισμού και ανθρώπινο δικαίωμα

Ο αρθρογράφος

ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ:

**ΒΑΦΕΙΑΔΟΥ ΕΛΣΑ
ΒΕΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΜΠΟΡΟΥΤΖΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ
ΝΤΕΛΜΠΙΖΗ ΜΑΡΙΑ
ΠΑΠΠΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΣΚΑΡΛΑΤΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ**